

[Ole Bernt Henriksen]

Det indebærer, at der bliver fire forskellige finansieringskilder. Der bliver basisbevillinger, og det vil være de største. Så kommer der programbevillinger, forskningsbevillinger, som også kan være fondsmidler, og endelig kontraktforskningsbevillinger fra private erhvervsvirksomheder og organisationer – i dag vel også i stigende og i fremtiden forhåbentlig stærkt stigende grad fra internationale organisationer.

Jeg vil da godt benytte lejligheden til at sige, at jeg tror, vores interesse for at deltage i konkurrencen om at skaffe midler til dansk forskning fra udlandet vil være et meget væsentligt bidrag til en forbedring af Danmarks betalingsforhold til udlandet i de kommende år og årtier, ja, måske århundreder.

Men man kunne for at fremme forskningens uafhængighed også overveje en supplerende fremgangsmåde, den nemlig, at man opfordrer forskerne til f.eks. en gang om året selv at komme med dels statusrapporter, dels forslag til forskningsprojekter, som de selv kunne tænke sig at gennemføre. Meningen skulle være at fremme forskernes eget initiativ, og det kunne i høj grad være, at de enkelte forskere havde ideer til frugtbare projekter, som udenforstående som vi andre ikke tænker på. Jeg vil meget gerne bede ministeren tage dette med i sine overvejelser også på dette punkt. Jeg synes, det falder i tråd med regeringens og ministerens egne tankegange. Jeg lægger vægt på, at det bliver de enkelte forskere, der spørges, for det er jo ikke blot institutternes frihed, vi skal styrke, det er i høj grad også de enkelte forskeres.

Jeg er glad for, at ministeren i slutningen af sit svar nævner begrebet selvjustits, der er et nøgleord i forskning og menneskeliv, og at han vil se på ansættelsesvilkårene. Jeg er opmærksom på, at disse er forhandlingsstof og altså hører hjemme i forbindelse med overenskomstforhandlingerne, men sikkerhed i ansættelsen er noget vigtigt; der skal også være plads for de kontroversielle forskere.

Dette kræver grundig forberedelse. Det er vi begyndt på tidligere og fortsætter med det i dag, men jeg håber, at debatten i dag kan give ministeren nogen vejledning, idet udgangspunktet jo er, at der her i Folketinget er et meget bredt flertal for, at forskningen skal styrkes.

Birthe Rønn Hornbech (V):

Det er jo rigtigt, som det blev sagt under den tidligere debat i dag, at det er usædvanligt, at vi på samme dag har flere forhandlinger om forskning, og det er rigtigt, som hr. Estrup sagde i formiddags, at det vidner om forskningens centrale placering i dansk politik. Det er et synspunkt, som vi gerne vil tilslutte os i Venstre.

Nu har vi hele formiddagen talt om, hvor vigtig grundforskningen er, og nu skal vi så tale om, hvor vigtig sektorforskningen er. Og det er jo rigtigt, at begge former for forskning er meget væsentlige og ikke kan undværes. Med hensyn til de mere generelle betragtninger skal jeg henvise til, hvad jeg i formiddags under redegørelsesdebatten sagde om forskningsfrihed, kvalitet og mobilitet.

Denne forespørgsel retter sig så mod sektorforskningen. Jeg ved ikke, om ministeren tåler mere ros i dag, men jeg vil da godt tilslutte mig den redegørelse, som ministeren gav i forbindelse med denne forespørgselsdebats start.

Sektorforskning, ordet lyder jo meget konkret, men i virkeligheden er det i praksis et område, der ikke kan betegnes med et enkelt ord, og det er vel det, der er et af de største problemer i forbindelse med det, vi diskuterer her i dag. For vi ved jo godt, at der ikke er tale om én forskning, der er ikke tale om én struktur, men om forskningen i en lang række styrelser, som har meget forskellige strukturer, meget forskellig praksis, meget forskelligt indhold, meget forskellig ledelse. Disse forskelligheder kan være en styrke, som vi politikere naturligvis skal respektere, så langt det er en styrke.

Jeg vil gerne sige til ordføreren for forespørgerne, hr. Rahbæk Møller, at vi har i Venstre meget forståelse for, at der inden for sektorforskningen kan være mennesker, der føler sig usikre og rent ud sagt ude at svømme. Hvad er deres stilling? Hvad er deres opgave? Hvad er deres beføjelser? Og jeg tror, styrelserne på deres side ofte har den samme usikkerhed.

Hr. Rahbæk Møller havde i går et indlæg i Jyllands-Posten, hvori han begrunder denne forespørgsel nærmere og siger, at styrelserne i for høj grad betragter deres forskere som embedsmænd, og at forskning forudsætter uafhængighed og akademisk frihed. Og hr. Rahbæk Møller efterlyser en mere langsigtet forskning frem for udredningsopgaver.